

Gäller för: Avdelning 23 NÄL, Barn- och ungdomssjukvård
Innehållsansvar: Camilla Cederlund, (camce), Barnsjuksköterska
Godkänd av: Magdalena Åberg, (magst), Verksamhetschef

Giltig från: 2026-03-13

Giltig till: 2028-03-13

Bäckenfraktur

Sammanfattning/syfte

Omhändertagande av barn och ungdomar med bäckenfraktur – rutiner på avdelning och inför hemgång.

Åtgärder

Bäckenet är färdigvuxet vid ca 16 – 18 års ålder.

Barn har ett mjukt och rörligt bäcken vilket gör att de sällan drabbas av frakturer.

Stor blödningsrisk även utan fraktur!

En bäckenfraktur kan vara antingen stabil eller instabil och klassas efter energin bäckenet blivit utsatt för.

Risk för **nervskador** samt **skador på de organ** som ryms i bäckenet - urinvägar, tarm, livmoder, äggstockar.

Stor **blödningsrisk** pga många, både små och stora blodkärl, som passerar genom bäckenet.

Extern fixation med gördel – ”Sam-sling”

- Fixerar och komprimerar bäckenet, kan sitta 2-4 dygn.
- Risk för trycksår, för optimal cirkulation skall gördeln släppas på 2 ggr/dygn. För att förhindra att benen då ”faller ut” kan benen lindas ihop alternativt stöttas upp med sandsäckar. Bör göras tillsammans med ansvarig läkare.

Om utebliven eller otillräcklig effekt av gördeln krävs **operativa åtgärder:**

- **Extern fixation** (Hoffman) för att stabilisera frakturen.
- Extraperitoneal **bäckenpackning** alternativt **embolisering** för att stilla blödning.

Extraperitoneal bäckenpackning (är lika effektiv som embolisering) – man ”packar” bäckenet med kompresser för att stilla blödningen, får sitta ca 2 dygn, om fortsatt blödning kan man behöva ”packa om”.

Stor infektionsrisk i samband med detta.

För att kunna mobiliseras är dessa barn/ungdomar i behov av **adekvat smärtlindring**.

- Basmedicinering med Paracetamol
- NSAID enl. ordination
- Targiniq enl ordination
- EDA/PCApump de första dygnet
- Kontakt med smärtenheten v.b.
- Smärtskatta
- Utvärdera
- Vid otillräcklig effekt, kontakta läkare

Mobilisering/belastning sker enbart enl. ordination.

- Sjukgymnastik
- ”Stockvändning” v.b.
- Arbetsterapeut för ev.hjälpmedel

Kontroller samt omvårdnadsåtgärder på avdelningen

- Hb följs
- blodgrupp + bastest skall finnas
- PVK / CVK
- Puls,och BT
- Temp
- Inspektion av hudkostym – trycksår?
- Blåsfunktion – KAD?
- Tarmfunktion – förebygg obstipation
- Tillgodose patientens vätske-/nutritionsbehov
- Mjukmadrass
- Psykosociala teamet?

Inför hemgång

- Intyg för vård av barn
- Intyg till skolgymnastiken
- Intyg för skolskjuts
- Ordna med återbesök
- PVK/CVK ut
- Suturtagning?
- Råd om fortsatt smärtlindring i hemmet
- Recept

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Avdelning 23 NÄL, Barn- och ungdomssjukvård

Innehållsansvar: Camilla Cederlund, (camce),
Barnsjuksköterska

Godkänd av: Magdalena Åberg, (magst), Verksamhetschef

Dokument-ID: NU10035-986315719-69

Version: 9.0

Giltig från: 2026-03-13

Giltig till: 2028-03-13